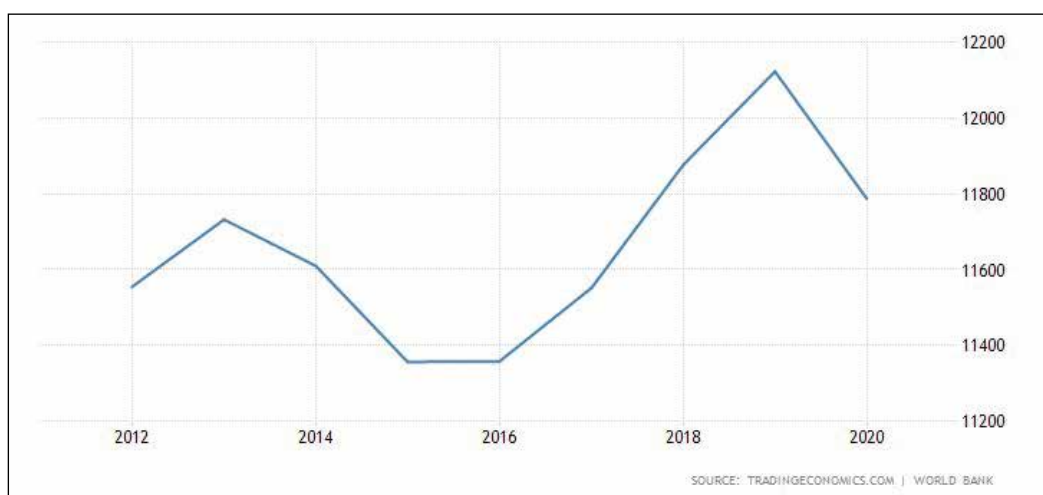
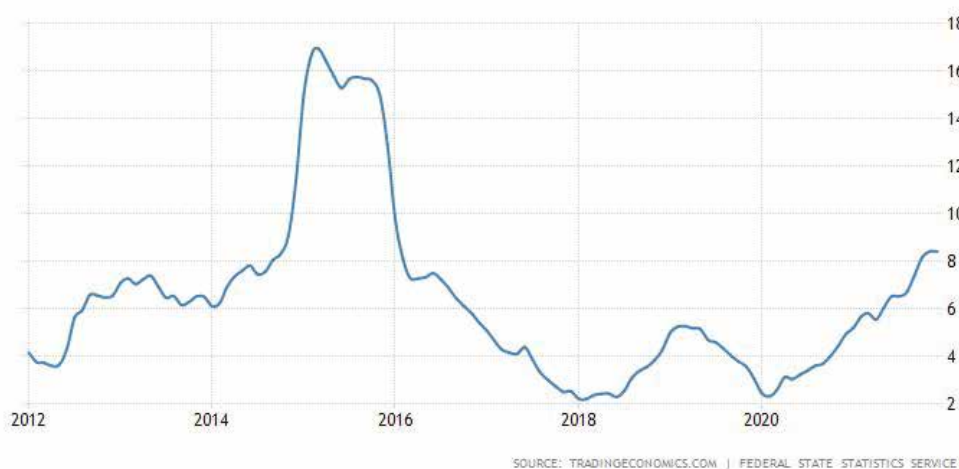

نمودار تولید ناخالص داخلی روسیه (صفحه ۲۱)

تغییرات تولید ناخالص داخلی

رشد نرخ تورم روسیه

همسایگی این دو کشور در قرون گذشته و مرزهای مشترک آبی از طریق دریای خزر، تشابهات فرهنگی و اجتماعی این دو فرصت بسیار نابی را برای این همکاری‌ها پدید آورده است که متأسفانه در تمام دوره‌های گذشته (از صفویه تاکنون) به این فرصت‌ها به دلایل گوناگون بی‌اعتنایی شده است.

با ایران استقبال می‌کند و اتفاقاً شاهد همراهی متقابل نیز خواهیم بود.

ایران و روسیه، فراز و فرودهای بسیاری را در این روابط تجربه کرده‌اند. یکی از مهم‌ترین حوزه‌هایی که این دو کشور را در این سال‌ها به یکدیگر پیوند زده، روابط تجاری این دو کشور است.

صادرات غیرنفتی برای کشور ایران بسیار حائز اهمیت است، زیرا از طرفی با تنوع‌سازی بازارهای فروش و گره زدن منافع خود با سایر کشورها، فشارها و محدودیت‌های ناشی از تحریم را تعدیل می‌کند و از طرف دیگر به افزایش تولید و رونق اقتصاد داخلی کمک می‌کند. در این بین بی‌تردید اولویت اصلی ایران، گسترش تجارت خارجی و همکاری اقتصادی بین‌المللی با کشورهای همسایه و منطقه و در قالب شرکای تجاری دوجانبه است. کشور «روسیه» که همسایه شمالی جمهوری اسلامی ایران محسوب می‌شود، یکی از اقتصادهای نوظهور دهه گذشته بوده که به اعتقاد کارشناسان ظرفیت مناسبی برای گسترش تعاملات تجاری در چهارچوب یک تعامل برد-برد را داراست.

روند صادرات ایران به کشور روسیه از سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۱، هم به لحاظ وزن کالایی و هم به لحاظ ارزش دلاری افزایش یافته است، به طوری که صادرات ایران به روسیه از ۳۳۳ میلیون دلار در سال ۱۳۸۹ به ۴۹۹ میلیون دلار در سال ۱۳۹۱ رسیده است. طی این سال‌ها صادرات وزنی کشور نیز افزایش یافته و از ۲۷۷ هزار تن به ۹۳۲ هزار تن رسیده است.

همچنین نه فقط حجم و ارزش صادرات ایران به روسیه، بلکه به طور کلی میزان تجارت دو کشور (واردات-صادرات) در بازه زمانی ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۱ افزایش یافته است. این بازه زمانی از این جهت حائز اهمیت است که صدور قطعه‌نامه‌های سازمان ملل متحد علیه ایران، خرداد سال ۸۹ اتفاق افتاد و تصمیم اتحادیه اروپا به تحریم ایران در دی ماه ۹۰ و اجرای رسمی آن از ۶ ماه بعد انجام شد. به بیان دیگر از سال ۸۹ تا ۹۱ که بیشترین فشارهای بین‌المللی علیه ایران وارد شده بود، روند تجارت دو کشور ایران و روسیه نه تنها کاهش نیابد بلکه افزایش هم داشته است. نکته جالب درباره تجارت ایران و روسیه مربوط به دوره زمانی بعد از بازگشت مجدد تحریم‌ها است. میزان تجارت دو کشور ایران و روسیه در سال ۱۳۹۷ و پس از شروع دوره دوم تحریم‌ها دوباره روند صعودی به خود گرفته است. همچنین از سال ۹۷ تاکنون روند صادرات ایران به روسیه هر ساله افزایش یافته و در سال ۱۳۹۹ به ۴۹۵ میلیون دلار رسیده است. این موضوع نشان می‌دهد که با وجود فشارهای ترامپ و همراهی اتحادیه اروپا با تحریم‌های آمریکا علیه ایران، روسیه اغلب از سیاست‌های آمریکا و اتحادیه اروپا حمایت نکرده و روند افزایش تعاملات تجاری با جمهوری اسلامی ایران را ادامه داده است.

بر اساس آمار موجود (سازمان توسعه تجارت ایران) در ۹ ماهه منتهی به اول دی ماه سال ۱۴۰۰، جمهوری اسلامی ایران، ۸۲۹ هزار تن کالا به ارزش ۴۳۳ میلیون دلار به روسیه صادر کرده و در مقابل ۲۷۳۰ هزار تن کالا به ارزش ۱۲۲۲ میلیون دلار وارد کرده است. در جدول زیر وضعیت تجارت ایران با روسیه در ۹ ماهه منتهی به اول دی ماه ۱۴۰۰ و مقایسه با مدت مشابه سال قبل بیان شده است.

در حالی که میزان صادرات ایران به روسیه در سال ۱۳۹۹، ۴۹۵ میلیون دلار بوده است در ۹ ماهه سال ۱۴۰۰ به ۴۳۳ میلیون دلار رسیده و با استمرار این روند، پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال جاری، ارزش صادرات ایران به روسیه به عدد ۵۷۷ میلیون دلار برسد که در این صورت بیشترین صادرات به روسیه طی ۱۰ سال اخیر را تجربه خواهیم کرد. ضمناً در صورت نیل به رقم ۵۷۷ میلیون دلاری صادرات به روسیه، رشد ۱۷ درصدی صادرات در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۹ دور از دسترس نخواهد بود. همچنین در جدول زیر میزان صادرات ایران طی سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ به تفکیک گروه‌های کالایی بیان شده است.

در مجموع بررسی روند تجاری دو کشور ایران و روسیه نشان می‌دهد که در شرایط تحریم حجم تبادلات اقتصادی دو کشور نه تنها کاهش نیافته، بلکه افزایش یافته است. در نتیجه توجیه تعاملات اقتصادی ضعیف دو کشور تحت تأثیر اعمال تحریم و همراهی روسیه با تحریم‌های آمریکا چندان منطقی به نظر نمی‌رسد. به بیان دیگر روند تجارت دو کشور نشان می‌دهد که اگر ایران بستر مناسبی را برای تجارت با روسیه انتخاب کرده و زیرساخت‌های لازم برای گسترش تعاملات را ایجاد کند، روسیه به عنوان یک کشور در بلوک مقابل آمریکا از توسعه روابط اقتصادی

